

Nr 100.

Ankom till Riksdagens kansli den 19 maj 1910 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utbyte af kronan tillhörig mark mot ett nytt öfningsfält för Kronprinsens husarregemente.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 22 april 1910 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling remitterad proposition, nr 217, har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvärens ärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att de kronan tillhöriga fastigheterna Limhamnsfältet, Beritta Gurrislyckan, en jord i Västra Vången, kallad Erikslust, och fem jordar i Vångkarlevången, kallade Enebacken, må till Malmö stad afstås under betingelse, att staden öfvertager samtliga skyldigheter, som kronan på grund af gällande arrendekontrakt angående de två sistnämnda fastigheterna iklädt sig, och på de villkor i öfrigt, som finnas upptagna i ett af särskilda delegerade den 2 november 1909 uppgjort förslag till bytesaftal mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Malmö stad med däri den 4 januari 1910 af de delegerade gjorda ändringar och tillägg.

Departementschefen har efter gemensam beredning inom landtförsvärs- och jordbruksdepartementen till omförmälda statsrådsprotokoll i ärendet anfört följande:

»I underdånig skrifvelse den 19 september 1908 anmälde chefen för Kronprinsens husarregemente, att regementets exercisfält vid Malmö vore alldeles för litet för att regementets öfningar på ett tillfredsställande sätt skulle kunna bedrifvas därstädes. Då emellertid möjlighet förefunnes att få utbyta ifrågavarande exercisfält mot annat, Malmö stad tillhörigt område af betydligt större dimensioner, anhöll chefen, att för-

handlingar måtte inledas med nämnda stad om utbyte af regementets exercisfält mot större sådant.

Å denna skrifvelse hade chefen för första arméfördelningen tecknat tillstyrkande.

Sedan skrifvelsen remitterats till arméförvaltningens fortifikationsdepartement, inledde departementet underhandlingar med stadsfullmäktige i Malmö; och dessa underhandlingar resulterade i tillsättandet af särskilda delegerade, nämligen: *för kronan* chefen för Kronprinsens husarregemente, öfversten m. m. B. Munck, fortifikationsofficeren vid första arméfördelningens stab, kaptenen m. m. G. Gartz och ledamoten af Riksdagens Andra kammare m. m. Hans Andersson i Skifarp; *för staden* grosshandlaren m. m. S. Axelsson, ledamoten af Riksdagens Första kammare, f. d. öfversten m. m. W. Ewerlöf samt majoren m. m. A. Nilsson; samt såsom *ordförande* ledamoten af Riksdagens Första kammare, hofjägmästaren m. m. friherre N. Trolle.

Dessa delegerade uppgjorde ett den 2 november 1909 dagtecknad förslag till bytesaftal. Stadsfullmäktige ansågo dock, att staden borde lämna mindre vederlag, än som af de delegerade föreslagits, och ärendet återremitterades därför till de delegerade. Men de delegerade funno vid sammanträde den 4 januari 1910 endast skäl göra några mindre väsentliga ändringar i det ursprungliga förslaget.

Vid sammanträde den 14 januari 1910 beslöto stadsfullmäktige godkänna det af de delegerade uppgjorda förslaget med de den 4 januari 1910 vidtagna ändringar och tillägg; och detta beslut har vunnit laga kraft.

Defastigheter,
som kronan
enligt förslaget
skall
afstå.

De fastigheter, som kronan enligt det föreslagna bytesaftalet skulle afstå, äro *Limhamnsfältet* samt tre från och med år 1877 till statsverket indragna hospitalsjordar, nämligen *Beritta Gurrislyckan*, en jord i Västra Vången, kallad *Erikslust*, och fem jordar i Vångkarlevången, kallade *Enebacken*. Att utreda huru hospitalsjordarna kommit under Malmö hospital, har icke låtit sig göra. Enligt beskrifningen å Gustaf Ljungrens år 1853 upprättade karta innehåller *Beritta Gurrislyckan* en areal, som i nyare mått utgör 7,7702 hektar. Förvandlade till samma mått, utgöra de arealer, som i ett af särskilda kommitterade den 31 december 1870 afgifvet underdånigt betänkande angående hospitalsväsendets förändrade organisation upptagits för *Erikslust* och *Enebacken*: 15,9384 hektar för den förra fastigheten och 10,4050 hektar för den senare. *Limhamnsfältet* står under förvaltning af arméförvaltningens fortifikationsdepartement och likaså *Beritta Gurrislyckan*, som enligt nådigt bref

den 2 juni 1899 tillagts exercisfältet. Erikslust och Enebacken stå däremot under domänstyrelsens förvaltning. Erikslust, som är bebyggd med kronan tillhöriga boningshus och logbyggnad, har af styrelsen utarrenderats på 30 års tid till den 14 mars 1921 mot ett årligt arrende af 1,126 kronor 85 öre. Enebacken, utan kronan tillhöriga åbyggnader, har likaledes utarrenderats af styrelsen på 30 år till den 14 mars 1919 och mot ett årligt arrende af 975 kronor 33 öre.

När det härefter gäller att redogöra för det vederlag, som kronan enligt kontraktsförslaget skulle erhålla, synes mig lämpligast upptaga kontraktets samtliga bestämmelser. I detsamma hänvisas till två kartor, som torde få bifogas detta protokoll. Det af stadsfullmäktige godkända kontraktsförslaget d. v. s. det af de delegerade den 2 november 1909 uppgjorda förslaget med däri den 4 januari 1910 af de delegerade gjorda ändringar och tillägg innehåller följande:

Hvad kronan enligt förslaget skall få i vederlag.

§ 1.

Kungl. Maj:t och kronan öfverlämnar till Malmö stad med äganderätt följande å bifogade karta (bil. I) angifna fastigheter:

1. Limhamnsfältet (å kartan benämndt »Excercisfältet»)	om 25,968 har
2. Beritta Gurrislyckan	» 7,594 »
3. Hospitalsjorden Erikslust (å kartan A och B)	» 16,258 »
4. Hospitalsjorden Enebacken (å kartan C)	» 10,624 »
	<hr/>
	Summa 60,444 har

§ 2.

Staden öfverlämnar till kronan med äganderätt det område om c:a 111,054 har utaf den staden tillhöriga delen af egendomen Bulltofta, hvilket å bifogade karta (bil. II) är begränsadt med bokstäfverna a—b—c—d—e—f—g—h—i—a.

§ 3.

Staden garanterar kronan, att densamma skall utan några utgifter erhålla äganderätt till det område om c:a 28,8 har utaf den staden icke tillhöriga egendomen Riseberga, hvilket å bifogade karta (bil. II) är begränsadt med bokstäfverna e—m—n—o—p—q—f—e; och utfäster sig kronan att, därest staden ej kan på villkor, som synas staden skälige,

inköpa området för att kronan tillhandahållas, gifva staden bemyndigande att å kronans vägnar men på stadens bekostnad exproprierar området.

§ 4.

De under §§ 1, 2 och 3 afsedda fastigheterna bytas mellan kronan och staden utan mellangift, att ägas och innehafvas med enahanda rätt, hvarmed öfverlåtaren innehaft dem.

§ 5.

Staden öfverlämnar utan afgift till kronan, för att jämte de under §§ 2 och 3 afsedda områdena användas till öfningsfält för Kronprinsens husarregemente, med nyttjanderätt det område om c:a 14,446 har utaf den staden tillhöriga delen af egendomen Bulltofta, hvilket å bifogade karta (bil. II) är begränsadt med bokstäfverna g—l—k—r—i—h—g; och äger kronan rätt att för angifna ändamålet begagna området, så länge Kronprinsens husarregemente eller annat regemente är i dess helhet förlagdt inom Malmö stads område samt områdena under §§ 2 och 3 användas såsom regementets öfningsfält.

§ 6.

Staden öfverlämnar utan afgift till kronan, för att, så länge Kronprinsens husarregemente är kaserneradt i dess nuvarande etablissemang, af regementet användas såsom handexercisfält, med nyttjanderätt den del af Limhamnsfältet, som är belägen norr om landsvägen mellan Malmö och Limhamn, eller ock, för den händelse staden under berörda tid skulle önska att komma i besittning af Limhamnsfältet eller del däraf, ett för ändamålet lämpligt, 14 till 15 har stort område antingen af Limhamnsfältet eller annorstädes inom den nuvarande stadens västra del.

Landsvägen mellan Malmö och Limhamn skall staden, när den så vill, vara berättigad att vidga och reglera.

§ 7.

Så länge kronan på grund af bestämmelserna i detta kontrakt af afgiftsfritt begagnar något staden tillhörigt område, skall staden vara befriad från att till kronan erlægga skatt för området.

§ 8.

Kronan medgifver, att de staden tillhöriga vattenledningar, hvilka finnas nedlagda i det under § 2 afsedda området, för all framtid få kvarblifva, med rätt för staden att obehindradt utföra nödiga arbeten å ledningarna, för hvilket ändamål en areal af minst 6 meters bredd på hvardera sidan af ledningarna skall lämnas fri från byggnader och andra anläggningar, som kunna försvåra eller fördyra arbetena å ledningarna; och berättigas staden att, till betryggande af den åt staden sålunda upplåtna förmånens bestånd, erhålla inteckning i det under § 2 afsedda området.

§ 9.

Den s. k. kyrkovägen, hvilken går öfver Bulltofta egendom, skall fortfarande få begagnas till allmän väg, med rätt för staden att på sin bekostnad men utan erläggande af afgift för den erforderliga marken utvidga vägen intill en bredd af 22 meter.

§ 10.

Staden må tillträda den del af Limhamnsfältet, som är belägen söder om landsvägen mellan Malmö och Limhamn, omedelbart efter det detta aftal blifvit å ömse sidor vederbörligen godkänt, samt Beritta Gurrilyckan, Erikslust och Enebacken den 14 mars året närmast efter det år, under hvilket aftalet godkänts.

Kronan må tillträda det under § 2 afsedda området den 14 mars året närmast efter det år, under hvilket aftalet godkänts, och erhåller samtidigt därmed nyttjanderätten till det under § 5 afsedda området.

Vid förvärfvandet af det under § 3 afsedda området skall staden söka ernå sådana villkor, att kronan kan tillträda området samtidigt med tillträandet af områdena under §§ 2 och 5.

§ 11.

Hvardera parten skall själf besörja och bekosta de landtmäteriför rättningar och lagfarter, som för det till honom genom detta aftal öfverlåtna området må erfordras.

§ 12.

För den händelse kronan framdeles vill föryttra det genom detta aftal upplåtna öfningsfält, skall kronan vara skyldig hembjuda området till staden, som då är berättigad att lösa området till sig efter värdering af skiljemän, utsedda enligt lagen om skiljemän den 28 oktober 1887.

§ 13.

Därest, med bibehållande af de under §§ 2, 3 och 5 afsedda områdena såsom öfningsfält för Kronprinsens husarregemente, regementets kaserner skulle komma att flyttas från deras nuvarande plats, skall det åligga kronan att lägga de nya kasernerna å plats inom Malmö stads område.

§ 14.

Alla i anledning af detta aftal uppkommande tvister skola hänskjutas till pröfning af skiljenämnd, utsedd enligt lagen om skiljemän den 28 oktober 1887.

Delegerades
motivering.

De delegerade hafva till det förslag, för hvilket jag nu redogjort, afgifvit en motivering af följande innehåll:

Det vore ganska naturligt, att kronan tagit initiativet till uppgörelsen, ty för kronan gjorde sig här gällande ett intresse af så omedelbar beskaffenhet, att det icke utan svårighet läte längre undanskjuta sig. Kronprinsens husarregementes nuvarande öfningsfält vid Malmö, Limhamnsfältet och Beritta Gurrilyckan, vore numera för regementet så otillräckligt, att det icke torde kunna undvikas att snarast möjligt bereda regementet ökadt utrymme och bättre förhållanden för dess öfningar. Att yttra sig om anledningarna till det uppkomna behovet hade icke tillkommit de delegerade, som nöjt sig med att konstatera dess befintlighet. Då det således för kronan borde vara angeläget att skaffa regementet ett nytt och bättre öfningsfält, låge det nära till hands, att kronan af Malmö stad, som sedan gammalt ägde och under de senaste åren ytterligare förvärfvat vidsträckta jordområden, sökte förskaffa sig ett till öfningsfält lämpligt område, mot afhändande till staden af kronan tillhörig jord, som för kronans del kunde undvaras. Emellertid finge det äfven framhållas, att jämväl för staden ett dylikt jordabyte måste vara af stort intresse. De inom staden belägna kronojordar, hvilka skulle kunna ifrågakomma såsom stadens vederlag vid bytet, hade näm-

ligen sådan belägenhet, att, åtminstone beträffande vissa af dem, deras ägande måste för staden, med hänsyn till dess framtida utveckling, vara eftersträfvansvärdt.

Hvad först anginge frågan om anskaffande åt regementet af nytt öfningsfält, hade de delegerade enats om att till dylikt föreslå det å kartan (bil. II) med röd färg betecknade, öster om staden utanför dess gräns belägna område, hvilket innehölle sammanlagdt omkring 154 hektar. Detta område vore till sitt omfång mellan 4 och 5 gånger större än det nuvarande öfningsfältet. Det vore till sin form förmånligt och erbjöde fördelen af lämpligt kuperad mark. Emellertid voro det beläget på betydligt längre afstånd från kasernetablissemanget än det nuvarande fältet. Denna nackdel kunde dock neutraliseras därigenom, att åt regementet upplättes ett mindre område i kasernens närhet till handexercisfält. Därest dylikt handexercisfält anskaffades, kunde det föreslagna området betecknas såsom ett för ett regemente af Kronprinsens husarregementes storlek synnerligen tillfredsställande öfningsfält.

Emellertid ägde staden icke området i dess helhet. Den från staden längst bort belägna delen af detsamma, å kartan (bil. II) begränsad med bokstäfverna e—m—n—o—p—q—f—e och innehållande omkring 28,8 hektar, utgjorde en del af egendomen Riseberga och vore i privat ägo. Efter förhandling med dess ägare hade dessa skriftligen erbjudit sig att föryttra den till staden för en köpeskilling af 100,000 kronor, därest köpeaftal inginges före den 1 juli 1910. Staden vore således icke utan möjlighet att kunna tillhandahålla kronan området. Med afseende å andubudets beskaffenhet ansåge de delegerade emellertid nödigt, att utväg bereddes att i fall af behof genom expropriation förvärfva området. Kronan vore berättigad att exproprieras området till användande såsom öfningsfält, men staden saknade dylik rätt. De delegerade hade därför föreslagit, att kronan skulle åtaga sig att, om staden så önskade, ombesörja områdets exproprierande på stadens bekostnad.

Beträffande den del af det föreslagna öfningsfältet, som staden ägde och hvilken utgjorde en del af egendomen Bulltofta, hade de delegerade föreslagit, att 111,054 hektar, å kartan (bil. II) begränsade med bokstäfverna a—b—c—d—e—f—g—h—i—a, skulle till kronan öfverlämnas med äganderätt. Men då det med hänsyn till belägenheten invid landsväg och järnväg syntes lämpligt och skäligt, att staden förblefve ägare till återstoden af det föreslagna öfningsfältet eller den del däraf, som å kartan (bil. II) begränsades med bokstäfverna g—l—k—i—h—g, utgörande 14,446 hektar, hade de delegerade ansett det vara tillräckligt, att till kronan öfverlämnades nyttjanderätten till denna del. Denna

nyttjanderätt borde dock vara afgiftsfri och tillkomma kronan, så länge Kronprinsens husarregemente eller annat regemente vore förlagdt inom Malmö stads område och använde sig af det föreslagna öfningsfältet.

Värdet af den del af Bulltofta, som enligt förslaget skulle med äganderätt öfverlätas till kronan, hade af de delegerade blifvit satt till 1 krona per kvaradratmeter eller 1,110,540 kronor. Jorden vore för närvarande af staden utarrenderad för ett år i sänder mot en afgift, som per tunnland belöpte sig till mellan 30 och 31 kronor. De delegerade hade naturligen tagit hänsyn mindre till jordens värde såsom odlingsmark än till dess belägenhet invid den tillväxande staden och i närheten af dels redan befintliga och dels projekterade järnvägslinjer samt hamn- och industrianläggningar, med andra ord till jordens användande för bebyggande och dylika ändamål. Om det föreslagna värdet vore för de staden närmast belägna delarna af området något lågt, motvägdes detta däraf, att de längst bort liggande delarna näppeligen motsvarade det åsatta priset.

I utbyte mot det nya öfningsfältet, som staden sålunda skulle öfverlämna till kronan, hade kronan att erbjuda staden först och främst det nuvarande öfningsfältet, bestående af Limhamnsfältet och Beritta Gurrilyckan. Men under förhandlingarna hade det tydligt visat sig, att dessa områden icke vore tillräckliga såsom vederlag, utan att större värden erfordrades för ändamålet. De delegerade hade fördenskull ansett sig böra vid förslaget till byte räkna jämväl med annan kronan tillhörig mark och tillstyrkte, att jämte Limhamnsfältet och Beritta Gurrilyckan äfven hospitalsjordarna Erikslust och Enebacken skulle få ingå i bytet och med äganderätt öfverlämnas till staden. Dock borde för att af Kronprinsens husarregemente användas till handexercisfält, Limhamnsfältet med undantag af den mindre remsa däraf, som vore belägen söder om landsvägen mellan Malmö och Limhamn, fortfarande få afgiftsfritt innehafvas af kronan, så länge regementet vore förlagdt i dess nuvarande kasernetablissemang, med rätt likväl för staden att redan dessförinnan taga fältet i bruk under villkor att staden i stället tillhandahölle kronan ett för handexercisfält lämpligt område om minst 14 till 15 hektar inom västra delen af staden, sådan denna för närvarande vore till sitt omfång. Vidkommande de öfriga jordarna torde bemärkas, att Beritta Gurrilyckan vore den enda af jordarna, hvares besittning staden, åtminstone såvidt den ville undvika kostnader i form af skadestånd, omedelbart kunde åtkomma, enär Enebacken och Erikslust

vore utarrenderade mot årliga arrenden af resp. 975 kronor 33 öre och 1,126 kronor 85 öre.

De särskilda jordarna hade af de delegerade värderats till:

Limhamnsfältet	1	kr. per kvm. eller kr.	259,680,
Beritta Gurrislyckan.....	4	» » » » »	303,760,
Erikslust	3	» » » » »	487,740,
Enebacken	1,50	» » » » »	159,360,

Summa kr. 1,210,540.

Liksom skett beträffande Bulltoftajorden hade de delegerade tagit i betraktande icke den afkomst, kronojordarna för närvarande gäfvé, utan deras belägenhet med afseende på stadens utvecklingsmöjligheter och deras förmåga att vara staden till gagn. Limhamnsfältets ägande vore på grund af fältets läge längs stranden af Öresund önskvärdt för staden, som, ej minst af rent estetiska hänsyn, i längden icke torde kunna vara betjänt med att vara afskuren från stranden. Å andra sidan borde vid fältets värdesättande jämväl tagas i betraktande, att frågan om dess öfverlåtande till staden icke kunde anses vara af särskildt brådskande natur, samt att fältet, som icke vore afsedt att bebyggas och för öfrigt till största delen icke kunde bebyggas i sitt nuvarande skick, icke komme att bereda ägaren någon inkomst, hvaremot för att detsamma skulle kunna användas såsom park och promenadplats för stadens invånare det blefve nödvändigt att därstädes verkställa dyrbara fyllningsarbeten. Det föreslagna värdet å Limhamnsfältet af 1 krona per kvm. syntes på grund af dessa förhållanden skäligt. Af de öfriga jordarna vore Beritta Gurrislyckan otvifvelaktigt den dyrbaraste; på grund af dess höga läge nära sundet borde den nämligen vara synnerligen begärlig för bostadsändamål. Emellertid minskades området värde i spekulationsafseende väsentligen därigenom, att detsamma gränsade intill en villastadsdel och låge mellan denna och sundet samt således icke borde få användning till annat än villakvarter. Med tanke härpå torde det föreslagna priset af 4 kronor per kvm. befinnas måttfullt. Beträffande öfriga hospitalsjordarna vore deras läge vida mindre dyrbart än Beritta Gurrislyckans; med hänsyn härtill torde de å jordarna åsatta värdena synas rättvist afpassade.

Till värdet, 1,110,540 kronor, af den jord, som vid ägobyttet skulle af Malmö stad med äganderätt öfverlämnas till kronan, borde läggas den kostnad å troligen icke under 100,000 kronor, som staden kunde få vidkännas för förvärfvandet af Risebergajorden. Totala värdet af den utaf staden åt kronan med äganderätt erbjudna jorden torde således kunna beräk-

nas till 1,210,540 kronor eller till samma belopp, som de jordar, kronan hade att erbjuda. Emellertid ville de delegerade framhålla, att vid det föreslagna bytesaftalet jämväl vore förbundna villkor och förhållanden, hvilka icke borde lämnas obeaktade vid mätandet af de värden, som tillfördes kontrahenterna. Det vore nämligen att märka, att staden skulle till kronan kostnadsfritt upplåta nyttjanderätten till dels 14,446 hektar jord invid det område, som kronan skulle erhålla med äganderätt, och dels antingen Limhamnsfältet eller annan för staden dyrbar jord om 14 till 15 hektar i kasernens närhet; vidare skulle kronan genast få taga det nya öfningsfältet i besittning, under det att af den jord, som kronan skulle lämna till staden, Limhamnsfältet ju skulle förblifva i kronans besittning under en obestämd tid framåt samt slutligen Erikslust och Enebacken vore utarrenderade för en obetydligare afgift till respektive år 1921 och 1919. Oaktadt dessa för kronan gynnsamma omständigheter vid bytet ansåge de delegerade dock, att därvid icke borde ifrågasättas någon mellangift.

Hvad anginge den föreslagna bestämmelsen, att staden skulle vara befriad från kronoskatt för de staden tillhöriga områden, som kronan afgiftsfritt brukade, syntes den de delegerade synnerligen välgrundad och med rättvisans kraf öfverensstämmande.

Genom bestämmelserna i § 8 torde stadens rätt vara tillbörligt tillgodosedd och under inga omständigheter funnes ju anledning befara, att kronan skulle kunna vilja hindra staden att framdraga de för dess behof nödiga vattenledningar.

De delegerade hade föreslagit, att för den händelse kronan skulle framdeles önska förytttra det genom aftalet upplåtna öfningsfältet, detta skulle hembjudas staden med rätt till lösen enligt värdering af skiljemän. Denna bestämmelse syntes de delegerade rättvis och kunde icke anses innebära något gynnande af den ena parten på den andras bekostnad.

Bestämmelsen att, därest Kronprinsens husarregemente skulle, med bibehållande af sitt genom aftalet förvärfvade öfningsfält, komma att erhålla kasernetablissemang å annan plats än den nuvarande, denna plats skulle vara belägen inom stadens område, hade tillkommit på begäran från stadens sida; staden ville nämligen känna sig betryggad för, att regementet icke blefve kaserneradt å i närheten af öfningsfältet belägen plats, som låge utanför stadens gräns, enär i dylikt fall en del af de fördelar, regementet beredde staden, exempelvis genom utgörande af skatter, komme att frångå staden. Särskildt med afseende å de inkorporeringsföretag, som vore å bane, torde emellertid, praktiskt taget, bestämmelsens befintlighet vara af föga betydelse.

Chefen för Första arméfördelningen har förklarat sig icke hafva något att erinra mot det föreslagna bytesaftalet.

Kavalleriinspektören har tillstyrkt bytesaftalet, sedan han varit i tillfälle att personligen öfvertyga sig om Bulltoftafältets tillräcklighet och lämplighet.

Arméförvaltningens fortifikationsdepartement har hemställt om utverkande af Riksdagens medgifvande till det föreslagna fastighetsbytet samt om godkännande af ifrågavarande bytesaftal.

Domänstyrelsen har icke haft något att erinra mot att Erikslust och Enebacken till landtförsvaret öfverlämnas för det afsedda ändamålet, dock under villkor, att staden tillförbundes att öfvertaga de skyldigheter, som kronan på grund af arrendekontrakten om jordarna hade mot arrendatorerna.

Limhamnsfältet med Beritta Gurrilyckan må förr hafva varit ett ganska tillfredsställande öfningsfält för den i Malmö förlagda bevakningsstyrkan. Numera kan i allt fall detta icke anses vara förhållandet. Ty först och främst är, på sätt de delegerade äfven funnit, det nuvarande öfningsfältet för litet. Detta beror icke så mycket på att den i Malmö förlagda truppstyrkan ökats, därigenom att *hela* Kronprinsens husarregemente förlagts dit, utan fastmer på de stora anspråk, som nu för tiden måste ställas på kavalleriets öfningar. Och vidare är det nuvarande öfningsfältet på grund af sin form och sin brist på kuperad terräng alldeles olämpligt för kavalleriets utbildning.

Det af Malmö stad nu erbjudna öfningsfältet vid Bulltofta företer, såsom kavalleriinspektören anført, så väl i fråga om storlek som lämplighet afsevärda fördelar. Det är visserligen beläget på något längre afstånd från kasernetablissemangent än det nuvarande öfningsfältet, men afståndet är dock icke större, än att det kan af truppförbandet tillryggeläggas på omkring 20 minuter. Än mindre betydelse får detta afstånd, om, såsom föreslaget är, regementet alltjämt kommer att bibehålla ett handexercisfält i kasernetablissemangets närhet.

Ur militär synpunkt anser jag på nyss anförda skäl och då det eljest torde vara svårt att i närheten af Malmö erhålla lämpligt öfningsfält, det vara synnerligen fördelaktigt, om Limhamnsfältet kunde utbytas mot Bulltoftafältet. Då nu sådan möjlighet föreligger genom det af de delegerade föreslagna aftalet, torde klokheten bjuda att icke släppa tillfället ur händerna.

Vid granskning af bestämmelserna i berörda aftal har jag ej kunnat finna annat, än att kronans intresse skulle väl tillgodoses genom det-

Yttranden
öfver kon-
traktsför-
slaget.

Departements-
chefen.

samma. Det synes mig emellertid böra, på sätt domänstyrelsen anmärkt, i aftalet införas äfven en bestämmelse om att Malmö stad skall godkänna de nu gällande arrendekontrakten angående Erikslust och Enebacken. Att de delegerade förutsatt ett dylikt godkännande framgår af deras motivering, och det torde därför vara högeligen antagligt, att stadsfullmäktige samtycka till ett tillägg i detta afseende. Hvad i öfrigt angår detaljerna i det föreslagna aftalet, tillåter jag mig hänvisa till hvad jag ofvan anfört samt till de delegerades utförliga motivering, och vill jag blott i detta sammanhang nämna, att den olikhet i fråga om kronojordarnas areal, som det föreslagna aftalet företer i förhållande till föregående uppmätningar, utan tvifvel beror på dessa senares otillförlitlighet».

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 19 maj 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Reservation

af herr *G. Jansson*.

Det skulle här antecknas, att herrar *D. Persson* och grefve *R. G. Hamilton* icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.